ТЕКСТ и СНИМКИ: Ели Мандажиева

При наличието на „Х-фактор“

КОГАТО ЕДНА ИНИЦИАТИВА СЕ УТВЪРДИ И ЗАПОЧНЕ ДА ПЕЧЕЛИ АУДИТОРИЯ, ВИНАГИ СЕ НАМИРАТ ЖЕЛАЕЩИ ДА СЕ ПРИСЪЕДИНЯТ И ПОМОГНАТ – ПРЕСМЕТЛИВО ИЛИ ОТ СЪРЦЕ. НО КАКВО ТОЧНО Е НЕОБХОДИМО, ЗА ДА СТАРТИРА ТЯ? „Х-ФАКТОР?“ УСТРЕМ? ВЯРА? ЕДНА ИЗТОЧНА МИСЪЛ КАЗВА, ЧЕ „ЗА ДА ПОСТИГНЕШ ЦЕЛТА, ТРЯБВА ДА ВИЖДАШ САМО НЕЯ.“ КОГАТО ГЛЕДАМ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ГРУПА „БЪЛГАРИ“, ФОРМАЦИЯ НА СДРУЖЕНИЕ „ЗАЕДНО“, СЪМ 100% СИГУРНА, ЧЕ В ТОЗИ МИГ ЗА ТЯХ НА СВЕТА СЪЩЕСТВУВА САМО ЕДНО НЕЩО: ТАНЦЪТ.

В момента членовете на групата са четирима: братята Тодор и Петър, Цвети и Еми. Не винаги обаче съставът е бил този.

Група „Българи“ се ражда през пролетта на 2003 г. В началото се казва „Ганка и приятели“ – на името на своята вдъхновителка Ганка Дюлгерова*. Първите ѝ членове са братята Тодор и Петър. „С брат ми танцуваме от деца – спомня си началото Тодор – от шестгодишни. В Чехия пристигнахме през 2002 г. Трябваше да останем само за лятната ваканция, но родителите ни, които работеха тук казаха, че им липсваме и искат да бъдем с тях. Така останахме и започнахме да учим в българското училище „Д-р Петър Берон“ в Прага. И тъй като танците ни липсваха, потърсихме начин да продължим да танцуваме.“ Бързо научават, че Ганка Дюлгерова води курсове за народни танци. Свързват се с нея и тя започва да ги учи. Какво точно е видяла в своите възпитаници (Х-фактор?) ще разберем от нея, когато пристигне отново в Прага, но истината е, че решава да основе група и това става именно през пролетта на 2003.

Идеята на Ганка всъщност е да създаде цяла танцова паралелка към българското училище, но както казват момчетата „никой не ни подкрепи“. Затова продължават самостоятелно да се учат и репетират. Ганка ги запознава с бърненския състав „Пирин“ и отново следва обмяна на знания. С времето членовете на състава се сменят. В един период наброяват дори десет души, но само за кратко. Днес са четирима.

Липсата на средства и подкрепа води до застой и упадък. През 2006 г. Бойка от „Заедно“ (колко ли още неща ще открием, че си успяла да свършиш през краткия си живот, Бойке?) решава да ги събере отново за да направи Българска вечер в „Каравансарай“. Обажда се на новопристигналата Цвети, тя хваща за ръка съквартирантката си Еми, запознават се с Тодор и Петър и групата започва репетиции. Една след друга идват първите им изяви. Танцуват на вернисажи и изяви на малцинствата, участват и в празненство на Чешката народна банка.

Както сами казват, цялата им дейност все още е много импровизирана – нямат хореограф, нито собствени носии. За щастие, имат поне къде да репетират. „В началото танцувахме у дома – разказва Цвети – но днес се събираме веднъж седмично в Дома на малцинствата. Няма възможност за повече, защото залата е една за всички малцинства, но и на това сме доволни.“

И както всички активни млади хора, са пълни с идеи. Една от тях е да организират курсове по народни танци. Първият час се провежда на 31 март т.г. в залата на Българския културен институт, който без възражения подкрепя идеята им. Курсовете се провеждат за българи и чужденци всеки понеделник.

Освен това искат да направят семинар. „Ще покажем танците и ще разкажем както за тях, така и за културата на България. Смятаме да поканим представители на всички малцинства, както и чехи. Всички, които имат желание. Искаме да го организираме в Дома на малцинствата.“

Състав „Българи“ е млад. И хората в него са млади. И влагат в танците си всичко от себе си. Както каза Райчо Велев от бърненския състав „Китка“: „И ние започнахме като тях навремето…“ Който не умее да оцени това, той не знае колко много губи. ■

** Видяхме Ганка Дюлгерова, по онова време докторантка в Карловия университет, на снимка на корицата на „Роден глас“ 1/2008. Снимката беше от празнуването на Трифон Зарезан, на което Ганка си навяхна глезена. Всички, които имат желание, могат да стискат палци тя да се оправи, за да може отново да танцува за нас.*